

XN-0037 (2008/03/12)

دَبْلِيُومَپ و مدل - کیهان‌شناختی

با تحلیل - نتایج - پنج ساله ی کاوه ی ناهم‌سان‌گردی‌ی میکروموج (دَبْلِيُومَپ) [1] پارامترها ی کیهان‌شناختی با دقت - بهتر ی تعیین شده اند. با این نتایج محدودیت‌ها ی شدیدتری بر مدل‌ها ی کیهان‌شناختی به دست آمده است.

در طیف - توان - افت و خیزها ی دما ی تابش - زمینه ی کیهانی بر حسب - زاویه، قله ی سه‌وم با دقت - بیش‌تری به دست آمده و نتیجه با این سازگار است که تابش - زمینه ی کیهانی با یک زمینه ی نوترینو هم راه بوده است.

محدودیت‌ی بر تعداد - طعم‌ها ی نوترینو به دست آمده. این تعداد (4.4 ± 1.5) به دست آمده که با تعداد ۳ که از راه‌ها ی دیگر به دست آمده هم سازگار است.

با سنجش - قطبش - تابش - زمینه ی کیهانی، شاخص - طیفی (n_s) هم (0.960 ± 0.014) به دست آمده. این پارامتر شیب - طیف - توان - زاویه‌ای پس از حذف - نوسان‌ها ی آن را می‌دهد.

معلوم شده اثر - تابش - گرانشی بر ناهم‌سان‌گردی ی دما ی تابش - زمینه کمتر از ۰.۲ است.

از داده‌ها ی جدید بر می‌آید اولین ستاره‌ها حدوداً ۴۰۰ میلیون سال پس از مهبانگ ساخته شده اند، و سن - جهان هم (13.73 ± 0.12) میلیارد سال است.

بر اساس - داده‌ها، زمان - بازترکیب (380 000) سال پس از مهبانگ، که تابش - زمینه ی کیهانی ساخته شده) جهان از ۱۰% نوترینو، ۱۲% اتم، ۶۳% ماده ی تاریک، ۱۵% فتوون، و ۲۳% ناچیزی انرژی ی تاریک تشکیل شده بود. امروز، جهان شامل - ۴.۶% اتم، ۷۲% ماده ی تاریک، و کمتر از ۱% نوترینو است.

این نتایج - جدید در هفت مقاله به آسترُفیزیکال جورنال [2] فرستاده شده.

[1] Wilkinson Microwave Anisotropy Probe (WMAP)

[2] The Astrophysical Journal